

prima instanță: L. Holevițaia
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-307/18

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Anei Tîșchevici împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației pentru concediul de maternitate și a indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău din 22 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 22 iulie 2016 Ana Tîșchevici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al MAI (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării, achitării indemnizației pentru concediul de maternitate și a indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 20 septembrie 2008 s-a căsătorit cu Alexandru Tîșchevici.

Menționează că nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului, Alexandru Tîșchevici, care, la rândul său, activează în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră din 01 iulie 2012.

Afirmă că din data de 28 martie 2016 se află în concediu medical de maternitate.

Relevă că la data de 07 iunie 2016 a depus la Departamentul Poliției de Frontieră cerere, prin care a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate și indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în mărime de 30% din venitul mediu lunar realizat de către soțul său, însă prin răspunsul pârâtei nr.35/10-T-381/16 din 06 iulie 2016 i-a fost refuzat, din motiv că obligația de a achita indemnizația pentru concediul de maternitate și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani îi revine Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Afirmă că, tot, la data de 07 iunie 2016 s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere, prin care a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate și indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, însă prin răspunsul din 06 iulie 2016 a fost informată că, angajații din subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne nu efectuează contribuții în bugetul asigurărilor sociale de stat, și respectiv nu sunt asigurați din acest buget. Totodată, s-a indicat că conform pct. 123 din anexa nr. 2 la Legea bugetului de Stat pentru anul 2015, pentru asigurare, asistență socială, compensații și indemnizații nominative din bugetul de stat, Ministerului Afacerilor Interne au fost alocate 515 508 500, 00 de lei.

Consideră că răspunsul pârâtului este ilegal, deoarece contravine prevederilor art. 124 alin. (1) din Codul muncii, ale Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și ale Legii privind sistemul public de asigurări sociale.

Solicită obligarea Departamentului Poliției de Frontieră de a-i stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediu de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani și încasarea din contul Departamentului Poliției de Frontieră a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a concretizat cerințele solicitând, recunoașterea ca ilegal răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră nr.35/10-T-381/16 din 06 iulie 2016, obligarea Departamentului Poliției de Frontieră de a-i stabili, calcula și achita indemnizația pentru concediu de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani și încasarea din contul Departamentului Poliției de Frontieră a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6000 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea, a fost recunoscut ilegal refuzul Departamentului Poliției de Frontieră nr.35/10-T-381/16 din 06 iulie 2016, a fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră de a-i stabili, calcula și achita Anei Tîșchevici indemnizația pentru concediu de maternitate și indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului minor XXXXXX, născută la XXXXXX, până la vârsta de 3 ani, la locul de muncă a soțului Alexandru Tîșchevici, și au fost încasate din contul Departamentului Poliției de Frontieră cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță și-a argumentat soluția constatând faptul că, reclamanta are dreptul de a beneficia în condițiile legii de indemnizația de maternitate, deoarece se află la întreținerea soțului angajat și nu a beneficiat de careva indemnizații bănești în legătură cu nașterea copilului și concediului de maternitate, făcând trimitere la prevederile art. 124 alin. (1) din Codul muncii, art. 5 alin. (1) lit. d) și alin. (3), 16 alin. (1) și (4) ale Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct. 6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005.

Respingând cerința cu privire la repararea prejudiciului moral, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că admiterea acțiunii reprezintă o satisfacție echitabilă. Mai mult ca atât, pârâtul nu a comis careva acțiuni săvârșite cu vinovăție împotriva reclamantei, iar existența unor lacune în legislație nu-i este imputabilă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 29 septembrie 2017 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că instanța de apel nu a indicat în decizie temeiul legal în baza căruia a obligat Departamentul Poliției de Frontieră la plata indemnizației pentru concediu de maternitate și a indemnizației pentru îngrijirea copilului, fapt care contravine art. 390 alin. (1) lit. e) CPC.

Susține că lipsa temeiului legal de încasarea a indemnizației pentru concediu de maternitate și a indemnizației de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani se confirmă prin art. V al Legii nr. 135 din 21 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost completat art. 47 al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră cu alin. (3) - (5), care stabilesc procedura acordării concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, modalitatea de calculare și achitare a indemnizației respective.

Relevă că intimatului i-a fost acordat concediu de maternitate pe perioada 28 martie 2016 – 31 iulie 2016, iar Legea menționată a intrat în vigoare la data de 12 august 2016.

Astfel, susține că pînă la intrarea în vigoare a completărilor la art. 47 al Legii cu privire la Poliția de Frontieră, indemnizația de maternitate soției aflată la

întreținerea soțului urmează să fie stabilită și achitată de către Casa Națională de Asigurări Sociale și subdiviziunile teritoriale ale acesteia.

La fel, invocă că nu a fost argumentată nici concluzia de încasarea a indemnizației de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, fapt care contravine prevederilor art. 241 alin. (5) CPC.

Afirmă că pentru a beneficia de indemnizație de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani, persoana urmează să întrunească cumulativ două condiții obligatorii și, anume, să fie asigurată și să se afle în concediu pentru îngrijirea copilului.

În acest sens, indică că reieșind din lista exhaustivă a persoanelor care sunt asigurate obligatoriu în sistemul public, prin efectul legii, stipulată în prevederile art. 4 Legii cu privire la sistemul public de asigurări sociale, categoria - soție aflată la întreținerea soțului nu se regăsește, iar prin noțiunea - aflare la întreținerea soțului, se prezumă că, persoana nu este încadrată în câmpul muncii. Astfel, soția aflată la întreținerea soțului este o persoană neasigurată.

Prin urmare, pentru a beneficia de concediul menționat este necesar ca solicitantul să se afle în raporturi de muncă cu angajatorul, însă în speță, în raporturi de muncă se află soțul intimatei și nu intimata.

Astfel, susține că intimata nu poate beneficia de concediul pentru îngrijirea copilului și ca urmare de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, însă având statut de persoană neasigurată, beneficiază de indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 1,5/2 ani, care se stabilește și se achită de către Casa Națională de Asigurări Sociale, conform normelor generale.

Notează că conform opiniei Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, expusă în răspunsul nr. 01-3114 din 24 august 2017, dreptul la indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, se acordă doar asiguratului (titularului) care se află în concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

În acest context, susține că nu există temei legal de încasare din contul Departamentului Poliției de Frontieră (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) a indemnizației pentru concediu de maternitate și a indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Prin referința depusă la data de 13 martie 2018 Ana Tișchevici a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 02 august 2017 (f.d. 154), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 29 septembrie 2017 (f.d. 151).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic